

N^{er} 3.

Rok 1830.

7 STYCZNIA

CZWARTEK.

G O N I E C

KRAKOWSKI,

DZIENNIK POLITYCZNY, HISTORYCZNY i LITERACKI.

KRAKÓW

Dnia 7 Stycznia 1830.

Cena zboża na targowisku w dniu 4 i 5 b. m. na Kleparzu, w 4 i 3 gatunkach była następująca:

		1		2		3		4	
		Zł	gr	Zł	gr	Zł	gr	Zł	gr
Korzec	Pszenicy	15	15	14	—	13	—	11	—
„	Zyta	10	15	10	—	9	—	8	15
„	Jęczmienia....	8	—	7	—	6	15	6	—
„	Grochu.....	11	—	10	15	9	15	—	—
„	Owsa	5	—	4	15	4	10	—	—
„	Jagieł.....	22	—	21	—	20	—	19	—
„	Rzepak.....	25	—	21	—	20	—	19	—

Loterya Liczbowa, ciągnięcie N. 380.

We środę wyciągnięto z kola następujące Numery:

31 — 55 — 18 — 5 — 35.

Taxa urzędowa żywności w Krakowie na miesiąc Styczeń wypadła jak następuje: *Bulka pszenna nayprzedniejsza* za gr. 2. ma ważyć lótów 16, — za gr. 1 lótów 8; — *Chleb pszenny* za gr. 6. funt 1 l. 21, za gr. 12 f. 3 l. 10, za gr. 24 f. 6 l. 20. — *Chleb żytny niemieckiego pieczywa* za gr. 3 f. 1 l. 11 za gr. 6 f. 2 l. 22. za gr. 12 f. 5 l. 12. za gr. 24 f. 10 l. 24; — *Chleb zwyczajny żytny* za gr. 3 f. 1 l. 21½, za gr. 6 f. 3 l. 11, za gr. 12 f. 6 l. 22½, za gr. 24 f. 13 l. 13; — *Chleb prądnicki* funt po gr. 2. złotowy zaś powinien ważyć funtów 16 l. 24¾. — *Mąka pszenna*, miarka 8 kwart, nayprzedniejszhey gr. 82½; bulczanhey groszy 91; średnihey groszy 14; poślednihey gro. 9½; — *Mąka żytna* w nayprzedniejszym gatunku miarka gr. 18½. — *Piwa dubeltowego* garniec gr. 8; flaszkowego garn. gr. 4. — *Mięsa wołowego* dobrego funt, po gr. 6 z drobniejszego bydła gr. 5, skopowiny gr. 5½ — wieprzowiny ze słoniną i skórą gr. 8, schabu gr. 6, słoniny świeżey gr. 15 polędwicy wołowey gr. 7; wieprzowey gr. 8, loju wołowego topionego gr. 18; — sadła wieprzowego gr. 14. — *Smalcu* kwarta złp 1 gr. 7. — *Soli* grubo tłuczonhey kwarta gr. 16 mialkihey gr. 13, zaś funt gr. 6.

Dnia 15 b. m. wychodzi z druku Dziennik ogrodniczy na rok 1830. w dwóch razem poszytach; trzeci wyjdzie 1go. Czerwca, a czwarty 1go. Października b. r. Ta sama złp. 10. dla prenumeratorów iest oznaczona cena. Amatorowie ogrodów prenumerować mogą w Krakowie w księgarniach, Ambrożego, Grabowskiego i Friedleina, w Warszawie u Glücksberga i Węckiego, we Lwowie u Kuhna i Milkowskiego, tudzież w Księgarni.

Polityka.

III. BULETYN

NOWOŚCI ZAGRANICZNYCH.

ROSSYA. Dziennik Odeski z dnia 16 Grudnia donosi: (*Z Odessy d. 16 Grudnia.*) Władze ogłosiły dnia wczorajszego następujące uwiadomienie, które umieszczamy tu,

abyśmy naszym czytelnikom dali poznać stan drowia naszego miasta:

»Dzięki Bogu, postęp zarazy morowéj jest całkiem w naszym mieście wstrzymany. Od dni 30 choroba ta nigdzie się nie pokazała. Okoliczność ta zniewoliła władze do uczynienia niektórych odmian w przepisach kwarantany, przewidzianych do skutku po raz drugi wewnątrz miasta, uprzedzając wszystkich mieszkańców, iż łatwość, z jaką to niszczące zło kryje się w różnych efektach, powinno każdego dla zapewnienia swojego osobistego bezpieczeństwa, zachęcić do nżywania ostrożności ieszcze przez nieiakiś czas.»

(Tu następuią modifikacye w 14 punktach.)

W kwarantanie portowéj nie masz nic nowego; w kwarantanie tymczasowéj umarło dwie osób.

Dziennik Odeski z dnia 19 Grudnia donosi:

(Z *Odessy d. 19 Grudnia.*) Strach, którym nas przeraziło dwukrotne ukazanie się zarazy, ieszcze całkiem nie minął. Wczoray pokazały się bardzo podeyrzane znaki na chorym w oddziale obserwacyynego wojennego szpitala, który natychmiast został zamknięty. W kwarantanie tymczasowéj umarło 2 osób.

Dnia wczorayszego, na uroczystość imienin N. Cesarza Jmci, odśpiewano w kościele katedralnym *Te Deum*, w obecności Jeneralnego gubernatora i Jenerała jazdy hr. Witta, gubernatora miasta i innych władz cywilnych. Wieczorem został teatr otwarty i domy oświecone.

Ambassadorowie tureccy pragnąc obchodzić uroczystość N. Cesarza Jmci, nietylko oświecili wspaniale dom, w którym kończą swoją kwarantanę, lecz chcieli mieć pod swoimi oknami muzykę i śpiewaków, i zawczasu już zamówili sztuczny ogień. Wszystko było wykonane wedle ich woli, atoli pod dozorem urzędników kwarantany i bez najmniejszego związku z mieszkańcami miasta, których ta uroczystość ściągnęła. —

MULTANY i WOŁOSZCZYNA. Listy z Bukarestu

nie zgadzała się zupełnie na szkody, iakie trzęsienie ziemi w d. 26 Listopada (n. s.) r zrzuciło miastu. Podług iednych przez to straszne zjawisko utraciło życie pięć osób; według drugich liczba ofiar jest bardzo mała: atoli wszystkie zgadzała się, że nie masz ani iednego domu, któryby nie poniósł szkody.

Rozmaitości.

NOWY RAUL SINOBRODY.

Dz. Figaro, opowiada następujący osobliwszy przypadek, który w świecie miał się zdarzyć. — Brat pewný młodej damy, która nie dawno poszła za znakomitego i bogatego człowieka, dwukrotnie wdowca, przybył z poselstwa w Niemczech. Siostra nie mogła dosyć wychwalić mu szczęścia, iakiego doznała, i iak mąż niezmordowany jest w dogadaniu iey we wszystkiém. Ma iedno tylko osobliwsze żądanie, to jest, *ażeby mu się pozwoliła zaszyć*. Brat zdziwił się nad tą osobliwszą skłonnością. Pan de — pozwalał żonie wszystkiego, czego sobie życzyła, z tego powodu sądziła, że się winna stósować do iego humoru. Ażeby iednak zapewnić się od wszelkiego nadużycia podobnego żądania, Pani de — ukryła swego brata w małym ubioremym pokoju obok swéy sypialni. Ledwie tam wszedł zaczęło się zaszywanie. Z początku panowało głębokie milczenie, podczas którego Pani de — zawołała tylko. »Jak to, także i ręce?« Robota postępowała dalej. Pani de. — z wolna zaczęła się śmiać, podobnie iey brat, lecz pocichu, z obawy, ażeby nie przerwał téy śmiesznój sceny; ponieważ Pani de — była kobieta bardzo wesół. Śmiech stawał się coraz głośniejszy, nareszcie tak mocny, iż gdyby tak potrwało, mogłaby z radości życie postradać; w tym nagle wszystko ucichło, przeszło 2, 3, 5 minut, teraz wchodzi brat Pani de — do pokoju, z którego jey małżonek ucieka, wydając krzyk trwogi. Pani de — nie żywa, skończyła życie w nayokropniejszych spazmach. Mąż iey póty

łechtał ią pod stopami, póki niewyzionęła ducha, — podobnym sposobem miały zginąć obydwie pierwsze żony Pana de, — tego potwora ucywilizowaney Europy.

WIADOMOŚĆ NAUKOWA z PARYŻA.

Z dniem 23 Listopada, zaczęli prelekcyę Professorowie wydziału nauk sztuk pięknych w Sorbonie. Historyą starożytnéy filozofii wykłada Professor Cousin; Professor Guizot o literaturze greckiey; Professor Villemain o francuskiey wymowie, a Professor Barbie de Bocage o Jeografii.

Poezya.

URYWKI

Z LECHIIADY.

Niżeli pisma pośmiertne ś. p. Jana Pawła Woronicza, Nestora literatury oyczystéy, drukiem ogłoszone zostaną; — przyjemną dla czytelników naszych zapewne będzie rzeczą, otrzymać tymczasowo chociaż część wielkiego poematu LECHIIADY którego wstęp i pieśń pierwszą oddawna mamy w rękopiśmie. Niezaręczając za dokładność tego wypisu, umieszczamy go tak iak nas doszedł w swym czasie.

WSTĘP.

Niepożyci wiekami sławiańscy Lachowie,
Szerokowładnych w świecie Sarmatów wnukowie;
Godni w samych zwaliskach litości i cześci!
Posłuchaycie o Lechu starożytnéy wieści:
Jako do was z kroackiey przyszedłszy ziemicy,
Dał wam imię, i mury pierwszej wzniosł stolicy;
A wspólnéy krwi heneckiey żeniąc z wami szczątek,
Lackiey gałęzi Sławian zaszczepił początek,
Która krocie lat groźnym władając Arkturem,
Resztę świata grodziła własnych piersi murem;
Potem ślepym podkopem niewdzięcznie zwałtłona
Powodź nieszczęść wylała z rozdartego łona.
Sławo! stare bożyszczce sławiańskiego rodu,
Rozświeć zamierzchle dziecie północy i wschodu;

I wdzięcznem odmlódz kwieciem te podania święte,
 Synowską pierworodzców naszych cześć natchnięte!
 By ten ród, który patrzył na kolebkę świata,
 Uczul swą zdolność zwalczyć reszty wieków lata.

P I E Ś Ń I.

Przybycie Lecha.

Gdzie niegdy wgruzach legła miast heneckich głowa
 Lemizoletu starego budowa,
 Stał kościół, Wandalitów ramieniem dźwigniony,
 Gromowładnemu Jessie poświęcony;
 Otaczał go poślubny Nimfom gay dębowy,
 Orlego rodu przytułek gwiazdowy;
 Tam lud zbiegły niósł bogom z ofiarami modły,
 Aby się iego poselstwa powiodły;
 Które mu z krwi Słowackiej wodza przywieść miały,
 J zleczyć w kraiu nierząd zastarzały;
 A gdy wszystkich pobożność zajmowała święta,
 J krwią pluskały ofierne bydłeta;
 Przerwał to nabożeństwo widok niespodziany,
 Z błaganych Niebios znak oczekiwany.
 Ozwał się okrzyk ludu, wzrastał tętent koni,
 Wrzawa żołnierstwa, szczęk chrapliwéj broni;
 W pośród zaś tego tłoku ludów i orężów,
 Szedł do świątyni poczet obcych mężów, —
 Na ich czele wódz głową wyższy i ramiony,
 Wstępował pierwszy na próg poświęcony.
 Jęknął próg — i zawory miedziane zadrżały,
 Za dalszym krokiem wstrząsł się kościół cały.
 Hełm stalisty na głowie kitami powiewał,
 Rudawey brody powagę rozsięwał;
 Pancierz z końskich kopytów tęgim młotem bity
 Spóyne pośrebrzał smoczą łuską nity;
 Na barkach rozłożystych sterczał lampart srogi,
 Błyszczały miedzią i lędźwie i nogi,

Kord obosieczny brzękał na spiekłym rzemieniu
 Dziryda w rękę, puklerz na ramieniu.
 W téy postawie gdy z gronem rycerzów podobnych
 Stał wódz w pośród przybytków ozdobnych,
 A gmin dziwem przeięty w zaleknionym gwarze
 Niewiasty z dziećmi tulil pod ołtarze,
 Wzniósł się na wietrzny trzynóg Świętosz syn Jędziola
 Stuletni kapłan i rządzca kościoła:
 Przy nim złożono skrzynię nikomu nieznaną,
 Taynych pieczęci pasmem opasaną,
 On drżącą otworzywszy ręką tajemnice
 Trzykroć wzniosł w Niebo zbłąkane źrenice.
 Skroń tyarą iaśniała, a z wywiedłych ramion
 Powiewał szkarłat pelen świętych znamion;
 Promień światła wytryskał z uświęconey głowy.
 Uciszył wrzawę, i rzekł temi słowy:
 »Niepożyci wiekami Sanromatów syny!
 Ktorzy ninieysze oglądacie czyny,
 J wy ktorzy w lat tysiąc slyszeć to będziecie,
 Opowiadaycie to samo po świecie.
 Nie poselstwa cię nasze, nie traf obłąkany
 Sprowadził do nas, Wodzu pożądaný; 50
 Jeszcześ ty słońca nie znał, ni twoi oycowie,
 »Kiedy cię na to wybrali bogowie.
 Już trzydzieści set razy księżyc twarz odmienił,
 I ten gay nowym liściem zazielenił,
 Jak niegdy ulubiony bogom Alan wtóry,
 Ogrodziwszy się wandalskiemi góry,
 Szerokiey swojey władzy nad kraiem obiętym
 Złożył znamiona w tym kościele świętym,
 I one przychodniowi iakiemuś przekazał,
 Którego we śnie wielki Jessa wskazał. 60
 Wiek wiekowi podawał tę przepowiedź starą,
 Chowaną u nas milczeniem i wiarą.
 Oto przyłbica iego, w którey on przed laty
 Różno imienne zwoływał Sarmaty,

Wenedów, Awarynów, Sulanów, Gelonów,
 Toż Arsyetów, Finnów, Burgionów,
 Strzałotrafnych Omkronów, poskocznych Saboków,
 Pencynów, Tagrów, krępych Amadoków,
 Północnych Agutyrsów, Weltów i Sawarów,
 Przywodosiadłych Budynów, Nawarów, 70
 Basternów, Tyrangitów, Biessów podkrępackich,
 Żarody przyszłych pokoleń sarmackich.

Czytaj w tym helmie napis twoiego imienia:

»LECHOWI — OYCU ŁACKIEGO PLEMIENTA.»

Jesteś nim — sam ten szyszak wieszczę rozwiązuie,
 J czekanego właściciela czuie.»

Gdy to mówił, przylbica ogniem roziskrzala,
 Trzykroć się Lecha imieniem ozwała.

Oto miecz którym tenże Alan bogom miły
 Stargał związkowe Alemanów siły, 80

A odkroiwszy Labą do morza granice
 Posunął później Sarmatów dzielnice:

Próżno go nasz się stary Modygił napierał,
 Gdy z synem wojska na Iberów zbierał,

I wnuk iego gęsiorek próżno zsyłał posły,
 Aby mu święty oręż ten przyniosły,

Kiedy potężną Rzymu wywraçał budowę,
 I w stepach Afrów szczepił państwa nowe.

Ciebie ta po Alanie czekała spuścizna,
 I przeznaczona od bogów Oyczyzna. 90

Ich wyroki niezmiennie — u nich lat tysiące
 Jednym dniem liczą roki i miesiące;

A co oni uradzają wśród wiecznych podwoi,
 Choćby świat upadł, ich wyrok ostoi.»

Na te słowa, gdy bogom niosąc Lech podziękę
 Po miecz wskazany drżącą wściagał rękę:

»Stój synu!«... rzekł mu kapłan, załawszy się Izami —

»Jeszcze niespełna obarczon łaskami.

(Dalszy ciąg nastąpi.)